

výměru dva nebo i více úředních úkonů, aniž tím jednotlivé úkony splynou v úkon jediný. Tak je tomu na př. tehdy, kde živnostenský úřad jediným písemným vyřízením vyslovuje trest podle hlavy VIII. živn. řádu a zároveň udílí výstrahu podle hlavy IX. tohoto řádu, nebo kde schvaluje živnostenskou provozovnu podle III. hlavy živn. řádu a týmž výměrem také udílí stavební povolení podle předpisů stav. řádu (Morava) atd.

V daném případě dlužno pokládati za úřední úkon vzeší na vědomí každého jednotlivého pobočného závodu, neboť každý tento závod podléhá úřednímu jednání ve smyslu § 40 živn. řádu. Vyřídily-li první stolice oznámení st-lky o zřízení několika pobočných závodů každá jediným písemným výměrem, pak každý tento výměr obsahuje tolik úředních úkonů, kolik pobočných závodů st-lky bylo jím vzato na vědomí.

Také ustanovením dávkového řádu je rozuměti tak, že obsahují sazby za jednotlivé úřední úkony, takže dávka může býti vyměřena tolikrát, kolik jest úředních úkonů dávce podléhajících. Opak nelze dovozovati z toho, že v položce 13 odd. C dávkového řádu se mluví o »přijetí oznámení o zřízení vedlejších závodů«, tedy o zřízení vedlejších závodů v čísle množném, neboť tím není řečeno, že přijetí oznámení jakéhokoli počtu vedlejších závodů podléhá jediné dávce, nýbrž je tím pouze všeobecně vyznačeno, že přijetí oznámení o zřízení vedlejších závodů vůbec podléhá dávce tam vyznačené. Že tomu skutečně tak, tomu nasvědčují četná ustanovení dávkového řádu, kde se mluví o úkonech v čísle množném, a přece nelze pochybovati, že každý z nich podléhá dávce tam stanovené (na př. odd. A pol. 2, 3, 5, 8, 10, odd. B pol. 47, 62 atd.).

Pokud tedy st-lka vytýká, že předepsané jí dávky vybočují z rámce sazby uvedené v pol. 13 odd. C dávkového řádu následkem toho, že úřady prvé stolice vyměřily st-lce dávky nikoli podle počtu písemných výměrů, jež o jejím oznámení vydaly, nýbrž podle počtu filiálek, jichž zřízení vzaly první stolice na vědomí, jsou stížnosti její bezdůvodné, neboť tento postup jest úplně ve shodě se zákonem. Poněvadž pak živnostenské úřady vyměřily st-lce dávky podle sazby dávkového řádu v nejnižší přípustné míře, která je stejná jak u dávkového řádu č. 191/1932 Sb., tak u dávkového řádu č. 240/1933 Sb., padají veškeré námitky st-lky, že vyměření dávky neodpovídá nákladům spojeným s vyřízením a není přiměřenou ani prospěchu strany z uvedených úkonů, ani hospodářským jejím poměrům.

Č. 12.845.

Pojišťovací právo: * Ručení manželky za pojistné, jež se stalo splatným v době, kdy bydlila se svým manželem — zaměstnavatelem — ve společné domácnosti, nezaniká ve smyslu § 170 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. tím, že manželka přestala bydliti se svým manželem — zaměstnavatelem — ve společné domácnosti.

(Nález z 6. dubna 1937 č. 15.813/36.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Pardubicích proti rozh. zem. úřadu v Praze z 3. ledna 1934 (za zúč. Marii H. adv. Dr. Pavel Hartmann z Prahy) o ručení za pojistné.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. nem. pojišťovna v Pardubicích předepsala platebním výměrem z 26. ledna 1933 Marii H. v Praze jako ručitelce podle § 170 poj. zákona nedoplatek pojistného za osoby zaměstnané v závodě jejího manžela Karla H. ke dni 31. prosince 1932.

Okr. úřad v Pardubicích vyhověl výměrem z 21. června 1933 odvolání Marie H. a zrušil napadený výměr okr. nem. pojišťovny.

Odvolání okr. nem. pojišťovny nevyhověl žal. úřad nař. rozhodnutím v podstatě proto, že předpokladem ručební povinnosti manželky podle § 170 odst. 2 poj. zákona je jednak okolnost, že jde o pojistné, jež se stalo splatným v době společné domácnosti s manželem-zaměstnavatelem, t. j. v době jejich spotřebního společenství, jednak okolnost, že manželka v době, kdy je vůči ní ručení uplatňováno, bydlí se svým manželem ve společné domácnosti; tento předpoklad však v tomto případě splněn nebyl.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí bylo takto uvažováno:

Žal. úřad zamítl nárok stěžující si pojišťovny z důvodu, že Marie H. v době, kdy byla vůči ní ručební povinnost uplatněna, t. j. kdy jí byl záruční výměr okr. nem. pojišťovny doručen (30. ledna 1933), nebydlila již ve společné domácnosti se zaměstnavatelem — svým manželem, který zemřel 12. října 1931, a že proto ji nestihala již ručební povinnost podle § 170 odst. 2 poj. zákona. Stížnost proti tomu namítá, že pro ručení manželky za pojistné a předpoklad tohoto ručení, bydlení se zaměstnavatelem ve společné domácnosti, je ve smyslu cit. zákonného ustanovení rozhodná toliko doba, kdy pojistné se stalo splatným, a tvrdí, že splatnost pojistného nenastává teprve jeho vymáháním. Dovolávajíc se ustanovení § 161 odst. 2 a § 163 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., dovozuje, že pojistné, jež bylo vyměřeno za příspěvkové měsíce červenec, srpen a září 1931 se stalo splatným postupně 1. srpna, 1. září a 1. října 1931, tedy v době společné domácnosti manželů H., ježto manželství jejich bylo zrušeno teprve smrtí manželovou 12. října 1931. Soud nemohl stížnosti upříti oprávnění.

Podle § 170 odst. 2 poj. zákona ručí manželka bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti společně a nerozdílně (srov. Boh. A 12.323/36) za pojistné, jež se stalo splatným v době společné domácnosti. Pojistné je podle § 163 odst. 2 poj. zákona splatné prvním dnem po uplynutí příspěvkového období určeného stanovami. § 161 odst. 2 cit. zákona pak stanoví, že povinnost platiti pojistné není závislá na tom, byl-li příspěvek vyměřen a nabyli-li platební výměr moci práva. Ze solidárnosti ručení manželčina za pojistné plyne, že závazek může býti uplatňován jak vůči manželovi jako zaměstnavateli, tak i vůči manželce jako ručitelce. Z toho vyplývá jako důsledek, že i ručební závazek manželčin vzniká v téže době, ve které se pojistné stává splatným vůči

manželu. Vznik tohoto závazku manželčina jest ovšem podle zákona vázán na podmínku bydlení ve společné domácnosti manželky s manželem jako zaměstnavatelem. Splněním obou těchto předpokladů, t. j. tím, že manželka bydlí se zaměstnavatelem ve společné domácnosti a že v této době se staly nedoplatky splatnými, je podle § 170 odst. 2 poj. zákona ručební závazek manželčin již dán (srov. Boh. A 10.434/33). Jakmile však tento závazek naznačeným způsobem platně vzešel, jest již další jeho trvání nezávislé na trvání předpokladu, za něhož proti manželce vznikl, pokud zákon opaku výslovně nestanoví. Takového výslovného předpisu v zákoně není. Použití obratu »bydlící ve společné domácnosti« v § 170 2. odst. poj. zákona dlužno vysvětliti tím, že zákon vymezuje — arci jen pro obor dávkový — pojem společné domácnosti v § 96, kde stanoví, že společná domácnost je tu i tenkrát, když manželka žije odděleně z důvodů nesouvisejících s osobními vztahy manželů. Že pojmy »bydliti ve společné domácnosti« a »žiti ve společné domácnosti« jsou pojmy od sebe odlišné a nikoli totožné, vyslovil nss v nálezu Boh. A 11.946/33. Z toho plyne, že — kdyby v § 170 odst. 2 nebylo výslovného ustanovení o bydlení ve společné domácnosti — bylo by možno zastávati názor, že manželka ručí za pojistné příspěvky, které se staly splatnými v době společné domácnosti, i tenkrát, když s manželem nebydlila. Aby tento výklad byl vyloučen, připojil zákon předpoklad, že musí manželka v době splatnosti příspěvků bydliti skutečně s manželem ve společné domácnosti.

Z toho, co bylo právě uvedeno, plyne, že je podmínkou ručení manželčina podle § 170 odst. 2 poj. zákona, aby bydlila se zaměstnavatelem ve společné domácnosti jedině v době, ve které se pojistné podle předpisu § 163 odst. 2 poj. zákona stalo splatným vůči jejímu manželu, že však není podmínkou jejího ručení, aby s manželem bydlila ve společné domácnosti také v době, kdy pojišťovna proti ní ručební povinnost uplatňuje. Ručení manželky ve smyslu § 170 odst. 2 poj. zákona nezaniká tím, že manželka přestala bydliti se zaměstnavatelem ve společné domácnosti. Opačný názor žal. úřadu je tudíž právně mylný. V důsledku tohoto mylného právního názoru nezabýval se žal. úřad otázkou, bydlila-li Marie H. se svým manželem — zaměstnavatelem — ve společné domácnosti v době, kdy se nyní vymáhané pojistné stalo vůči zaměstnavateli splatným. Otázka ta je však podle toho, co bylo shora řečeno, pro řešení daného sporu rozhodující. Nevyřešil-li ji již žal. úřad, zůstalo řízení kusým a vada tato brání nss v přezkoumávání zákonitosti nař. rozhodnutí.

Č. 12.846.

Chudinství: Podle domov. zákona č. 105/1863 ř. z. může obec pobytu žádati na domovské obci jen náhradu podpory, které chudý nevyhnutelně potřebuje a která tedy je pro domovskou obec nejméně tíživá.

(Nález z 6. dubna 1937 č. 11.649/37.)